

Perheiden kysely 2025

**Etelä-Savon perhekeskustoiminnan
seuranta ja arviointi**

Syksy 2025

Etelä-Savon
hyvinvointialue

**ETELÄ-SAVON
PERHEKESKUS**

Sisällysluettelo

Taustatietoja	3
Mielen hyvinvoinnin vahvistaminen ja riippuvuuksien ehkäisy	10
Turvallisen arjen tukeminen	15
Hyvinvointia tukevien elintapojen ja toimintakyvyn edistäminen	19
Osallisuus	23
Toimintojen ja palvelujen tuttuus ja merkitys	27
Aito kohtaaminen	30
Perheiden tukeminen sekä palvelut	35

Taustatietoja

Kysely oli avoinna 4.-31.8.2025

Kyselystä tiedotettiin ja sitä markkinoitiin monikanavaisesti muun muassa sosiaalisen median ja verkostojen kautta.

Kyselylomake päivitettiin työryhmän kanssa, painopisteet hyvinvointisuunnitelman mukaan

- mielen hyvinvoinnin vahvistaminen ja riippuvuuksien ehkäisy
- hyvinvointia tukevien elintapojen ja toimintakyvyn edistäminen
- turvallisen arjen tukeminen
- osallisuuden vahvistaminen

Tulokset ovat koonneet perhekeskuskoordinaattori Hanna Kokkonen ja analyytikko Virpi Kuvaja-Köllner.

Vastaajien osuus (%) kunnittain

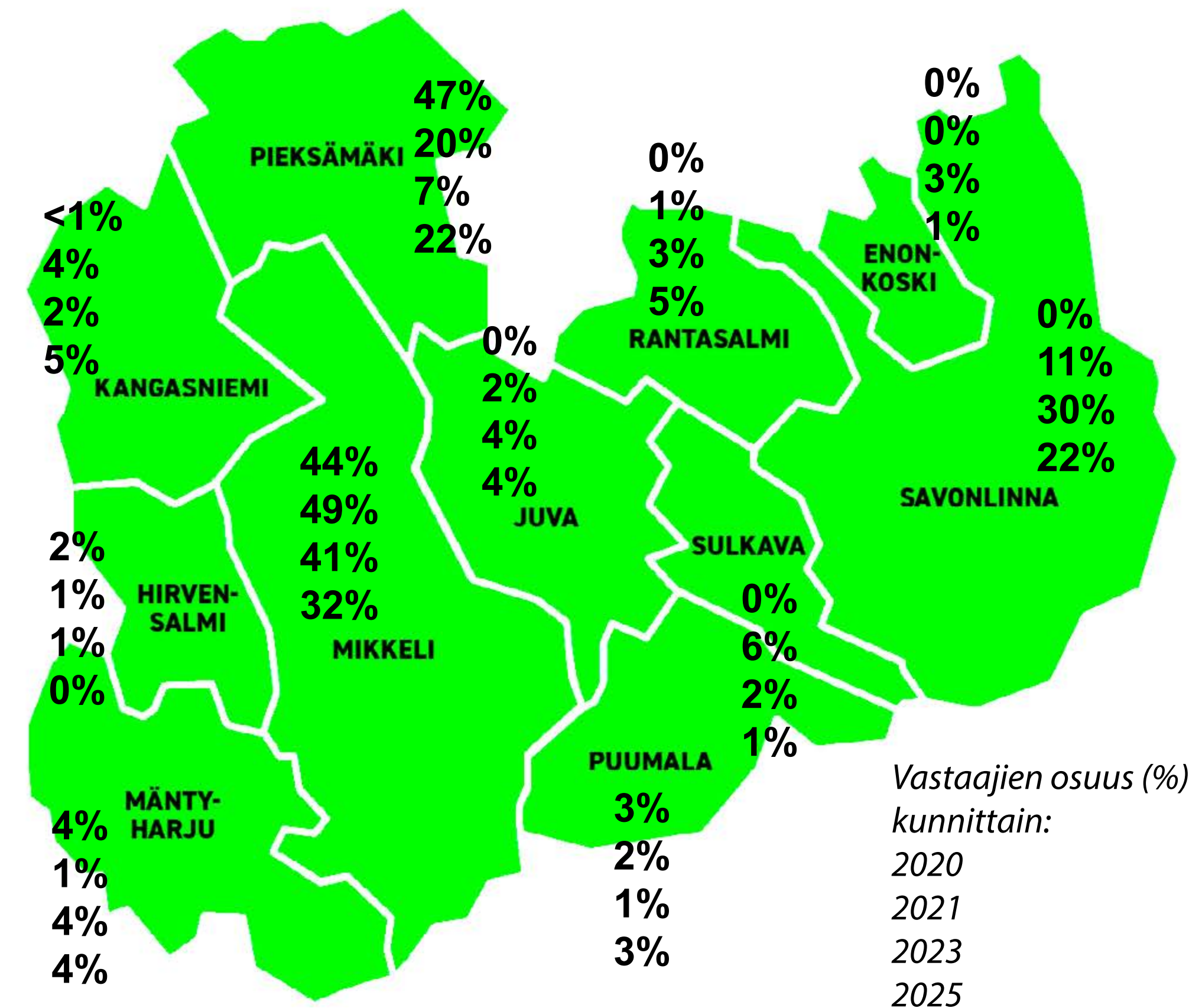
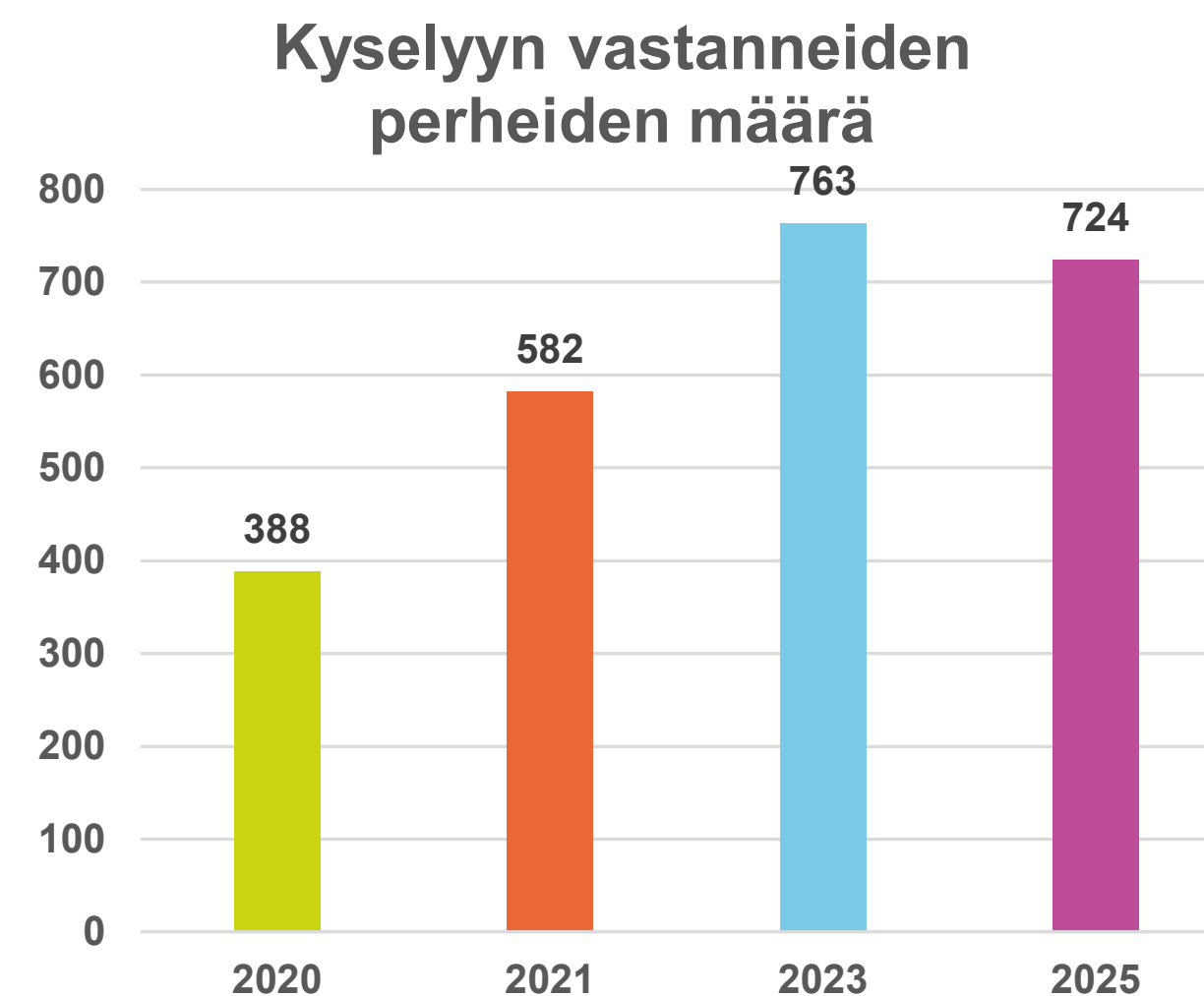
Vastauksia eniten tuli Mikkelistä (32%),
Pieksämäeltä (22%) ja Savonlinnasta (22%).

Näillä kolmella kunnalla myös eniten
eroavaisuutta edellisen (2023) kyselyn
prosenttimäärissä.

Mäntyharjun vastausprosentti pysynyt ennallaan Pertunmaan kuntaliitoksesta huolimatta.

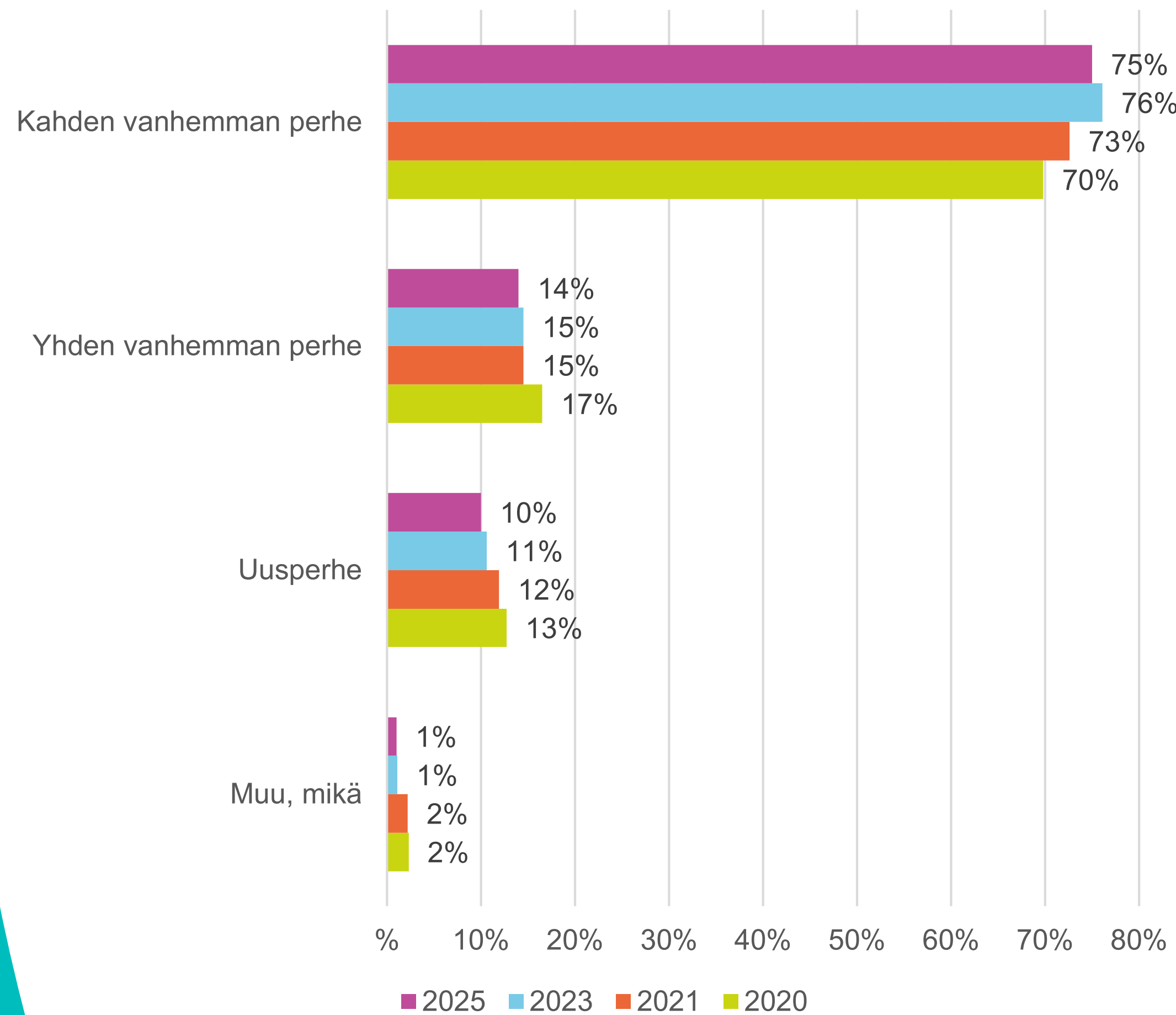
Vastauksia:

Enonkoski 10
Hirvensalmi
Juva 27
Kangasniemi 39
Mikkeli 231
Mäntyharju 29
Pieksämäki 160
Puumala 18
Rantasalmi 39
Savonlinna 162
Sulkava 9

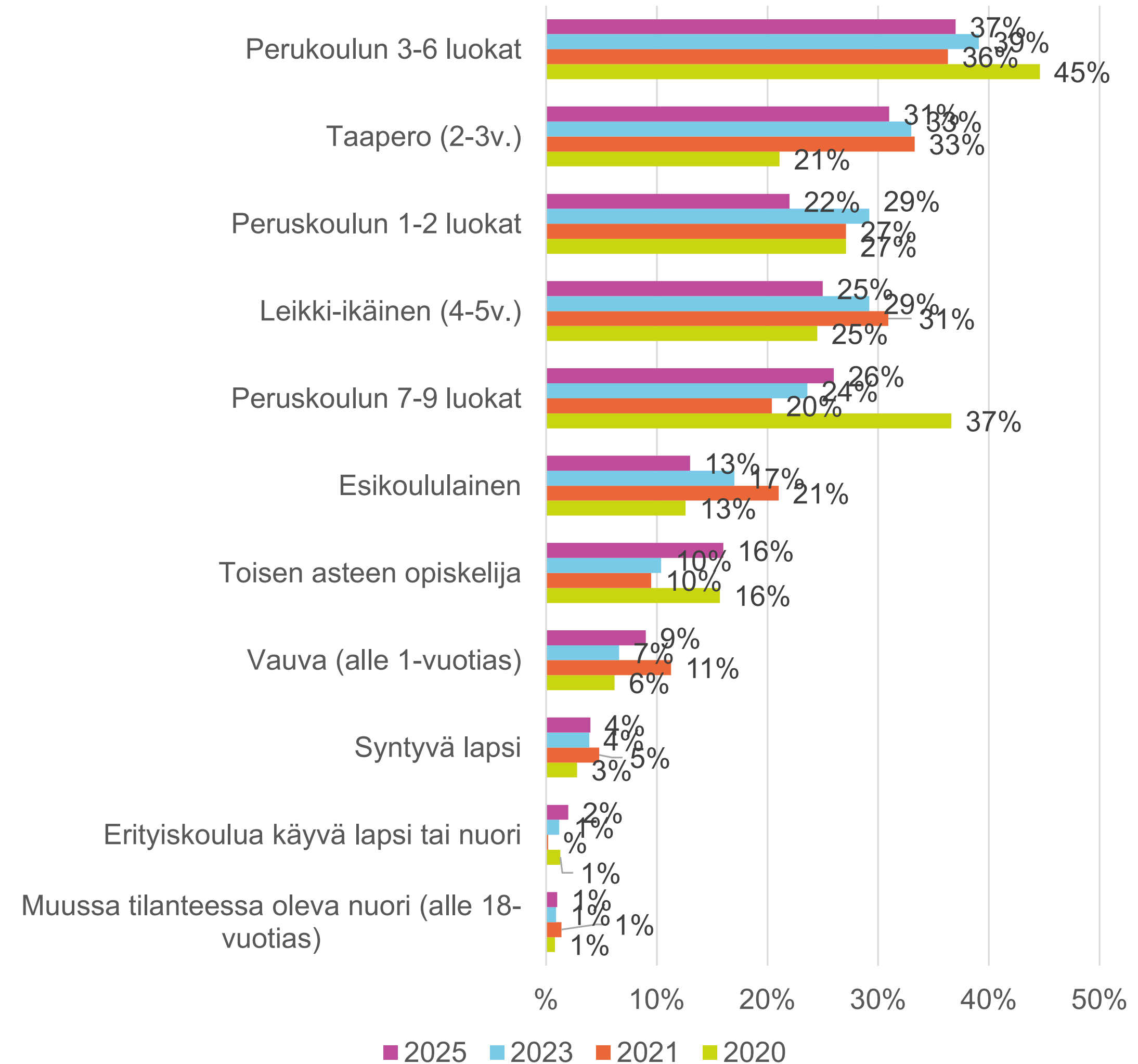

Taustatietoja vastaajista

Ei suuria muutoksia edellisien vuosien vaihteluun verrattuna.

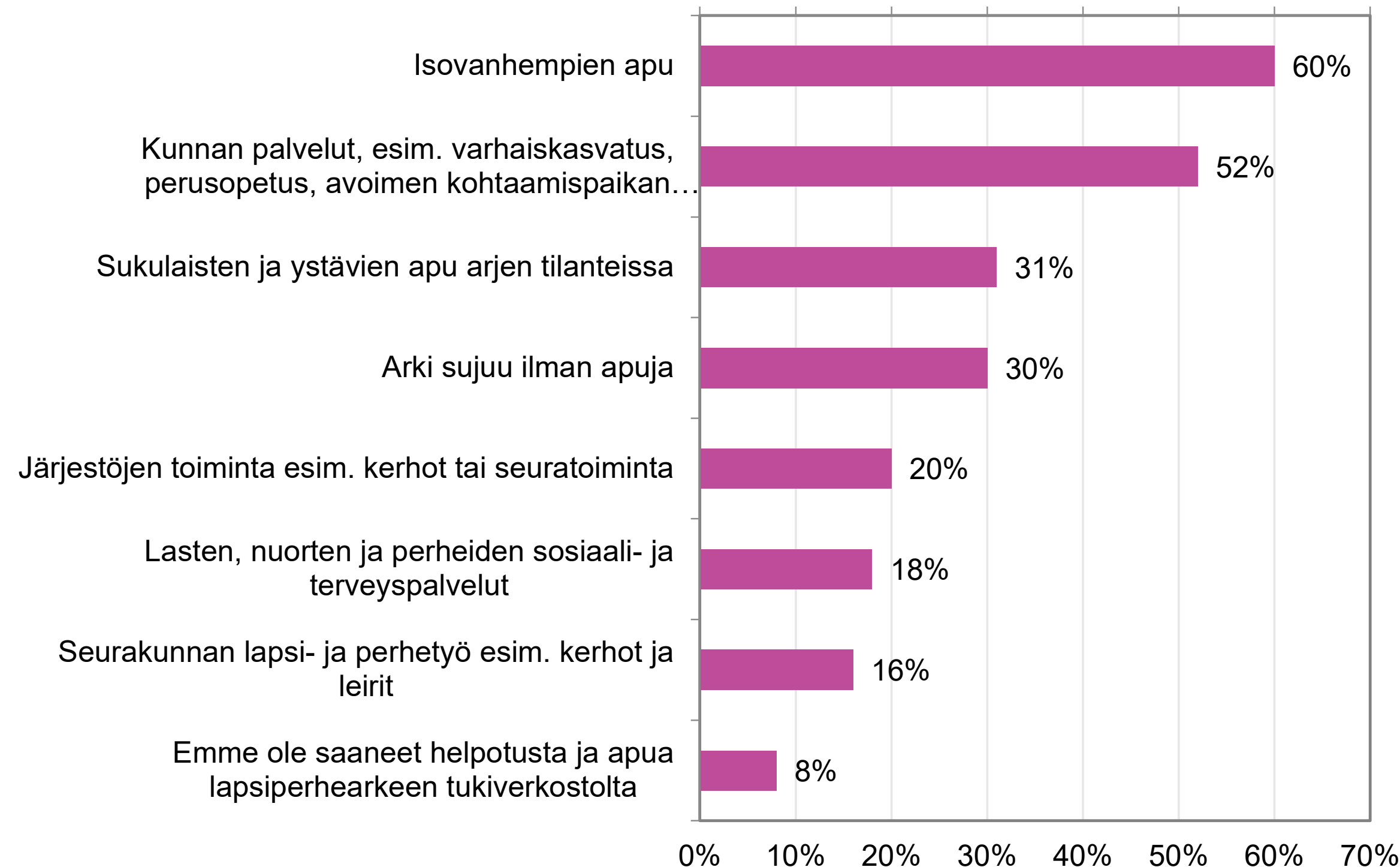
Huom! Prosentit eivät summaudu sadaksi, koska yhdessä perheessä voi olla monta eri ikäryhmään kuuluvaa lasta.

Mitkä asiat ovat helpottaneet lapsiperhearjen sujuvuutta?

Vastaaja on voinut valita useamman vaihtoehdon. n=722

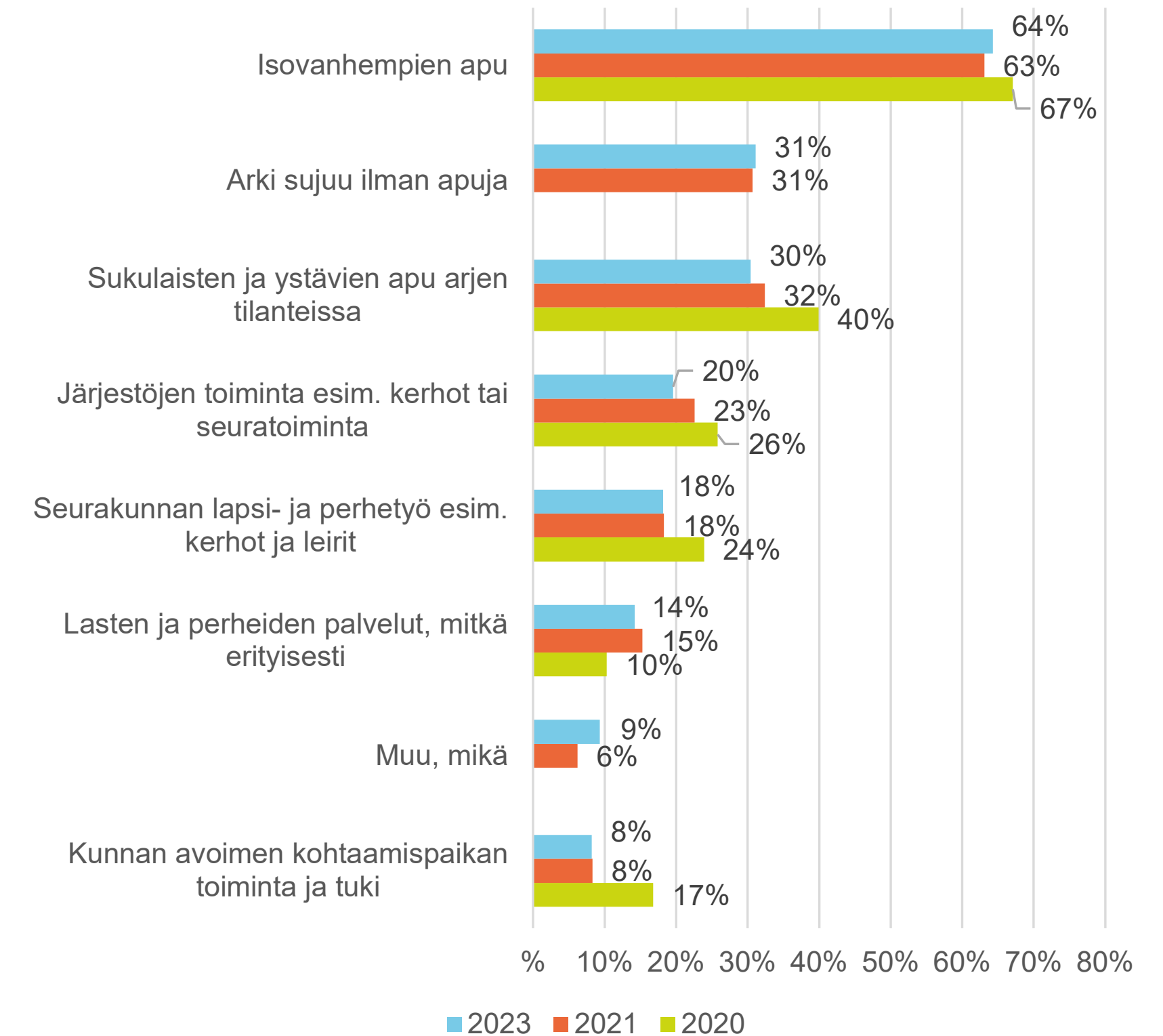
Vastausvaihtoja on muokattu, joten tulokset eivät ole täysin verrattavissa edellisiin vuosiin.

- Isovanhempien antaman apu on edelleen perheiden tärkein tuki.
- Joka toinen kokee kunnan palvelut arkea helpottavaksi palveluksi (uusi vastausvaihtoehto).

- Edelleen n.30% kokee, että arki sujuu ilman apuja.
- 8% kokee, että ei ole saanut helpotusta ja apua tukiverkostolta (uusi vastausvaihtoehto).

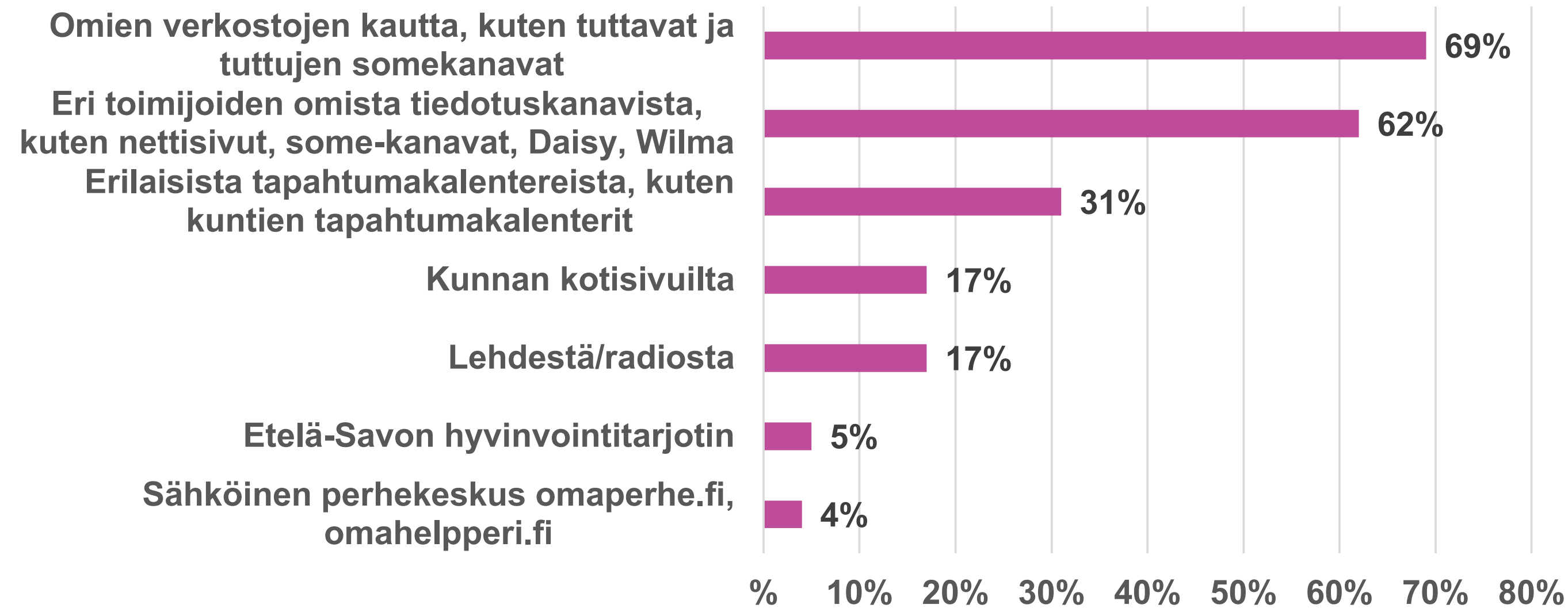
Aiempien vuosien vastaukset

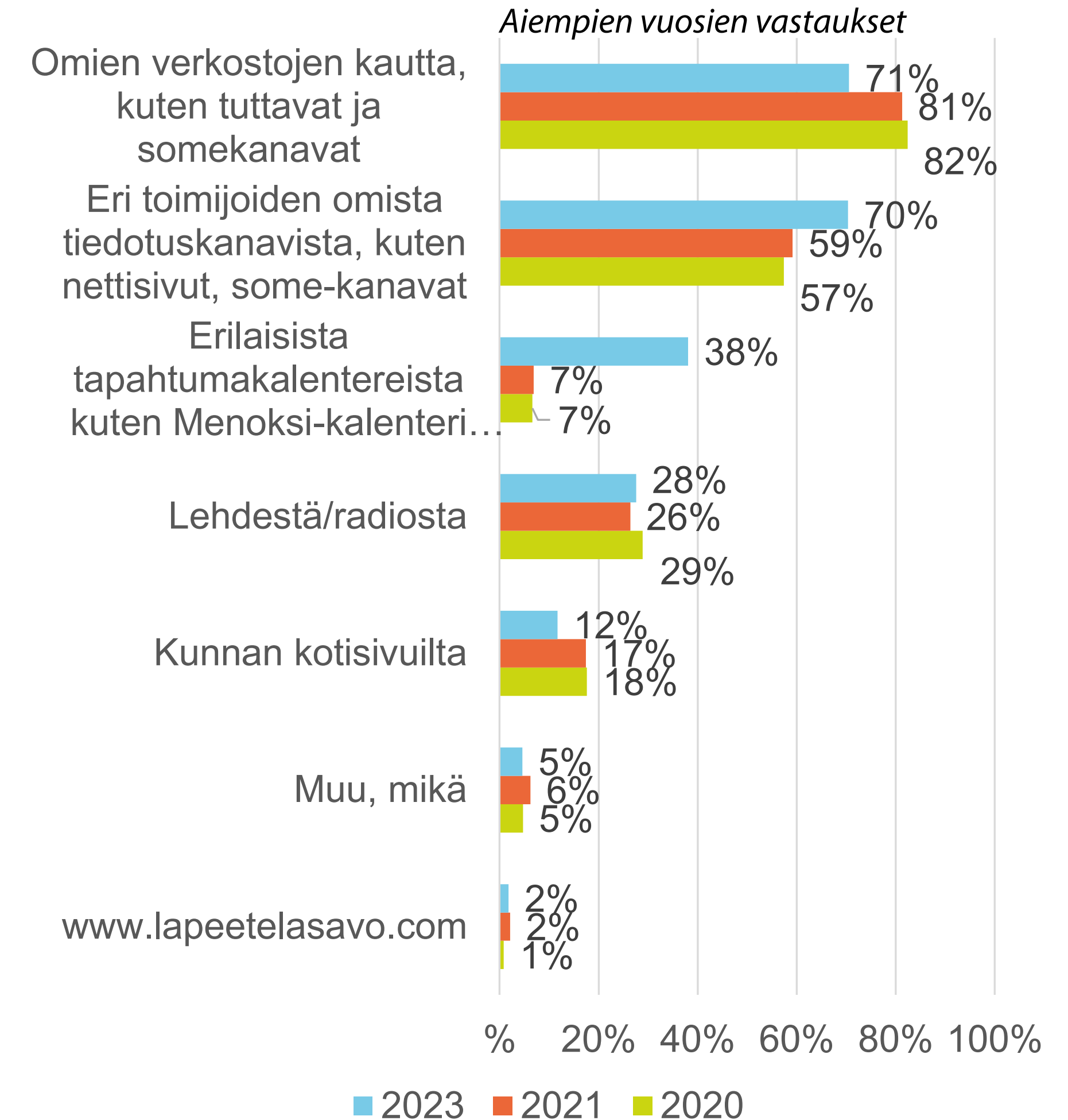
Mistä hankitaan tietoa lasten, nuorten ja perheiden toiminnoista ja palveluista?

Vastaaja on voinut valita useamman vaihtoehdon. n=693

Vastausvaihtoja on muokattu, joten tulokset eivät ole täysin verrattavissa edellisiin vuosiin.

- Omat verkostot ovat jälleen nousseet yleisimmäksi tietokanavaksi.
- Eri toimijoiden omat tiedotuskanavat ovat säilyttäneet asemansa toiseksi suosituimpana tiedonhankintakanavana.
- Lehdet ja radiot eivät ole niin merkityksellisiä kuin aiempina vuosina 28% -> 17%.

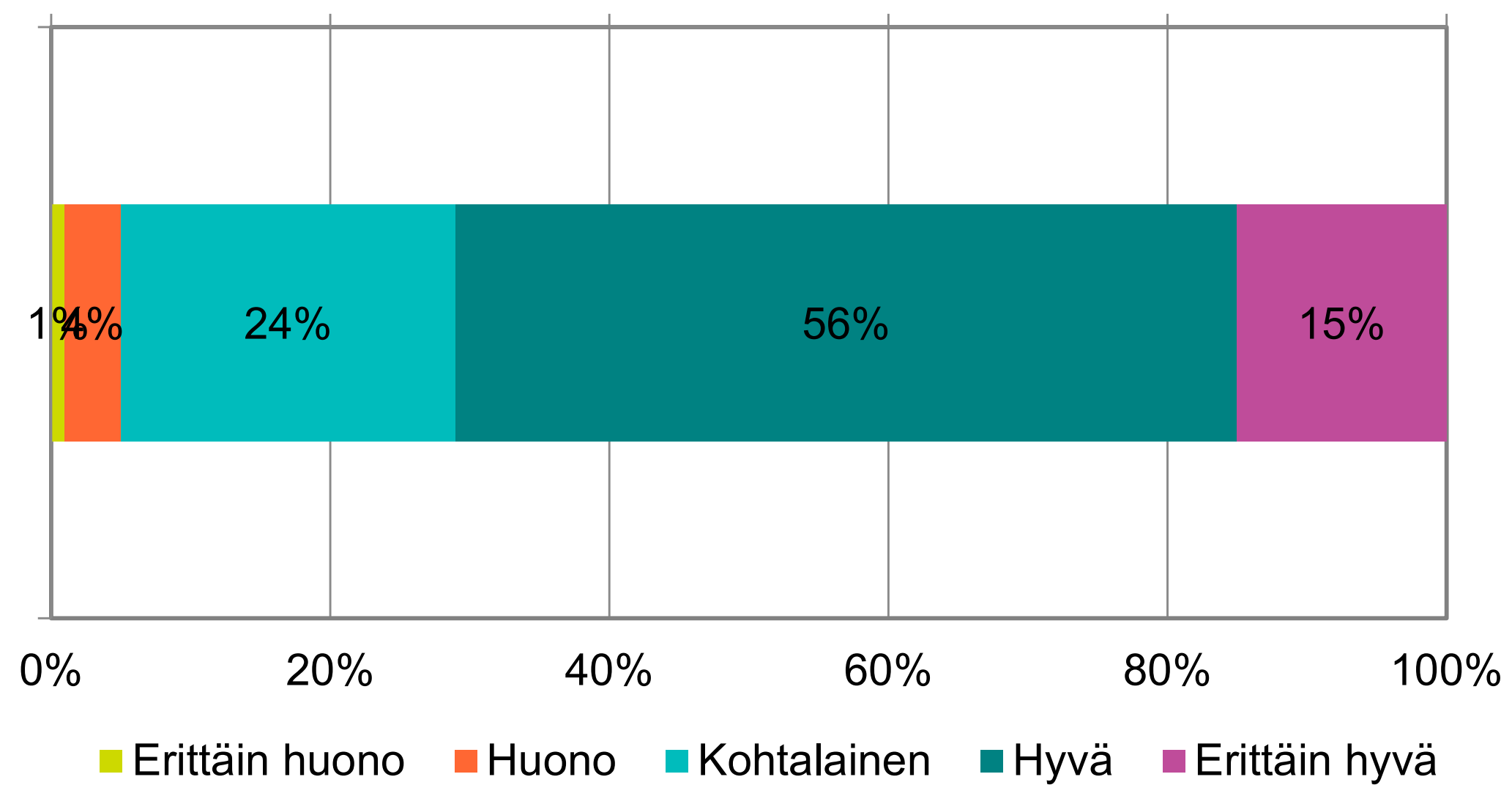

Mielen hyvinvoinnin vahvistaminen ja riippuvuuksien ehkäisy

Mielen hyvinvoinnin nykytila

n=705

9

Mitkä tekijät vaikuttavat kuormittavasti mielen hyvinvointiin?

10

Vastaaja on voinut valita useamman vaihtoehdon. n=723

Joku muu –kohta, viisi yleisintä teemaa:

1. Parisuhde (13 mainintaa)
2. Terveys ja sairaudet (7 mainintaa)
3. Työttömyys ja talous (6 mainintaa)
4. Yksinhuoltajuus ja perhekuormitus (5 mainintaa)
5. Ajanpuute ja metatyö (5 mainintaa)

Joku muu –kohta (58kpl) koottu Copilotin avulla.

“

Avoimia vastauksia:

“Puolison työttömyys, oman työn epävarmuus.”

“Väsymys, lapsi nukkunut huonosti lähes koko ajan.”

“Totaaliyksin-huoltajuus.”

“4 lapsen perheessä lähes jatkuva lasten tarve aikuiselle.”

“Avioero-prosessi.”

“

Mitä keinoja käytetään mielen hyvinvoinnin vahvistamiseen?

11

Vastaaja on voinut valita useamman vaihtoehdon. n=712

Joku muu –kohta (45kpl), viisi yleisintä teemaa:

1. Työ ja opiskelu (10 mainintaa)
2. Terapia ja mielenterveyspalvelut (7 mainintaa)
3. Luonto ja ulkoilu (4 mainintaa)
4. Uskonto ja hengellisyys (4 mainintaa)
5. Musiikki ja kulttuuri (2 mainintaa)

Joku muu –kohta koottu Copilotin avulla.

“

Avoimia vastauksia:

“Seurakunta, osallistuminen messuun yms.”

“Levon ja rasituksen sopusointu-”

“Terapia.”

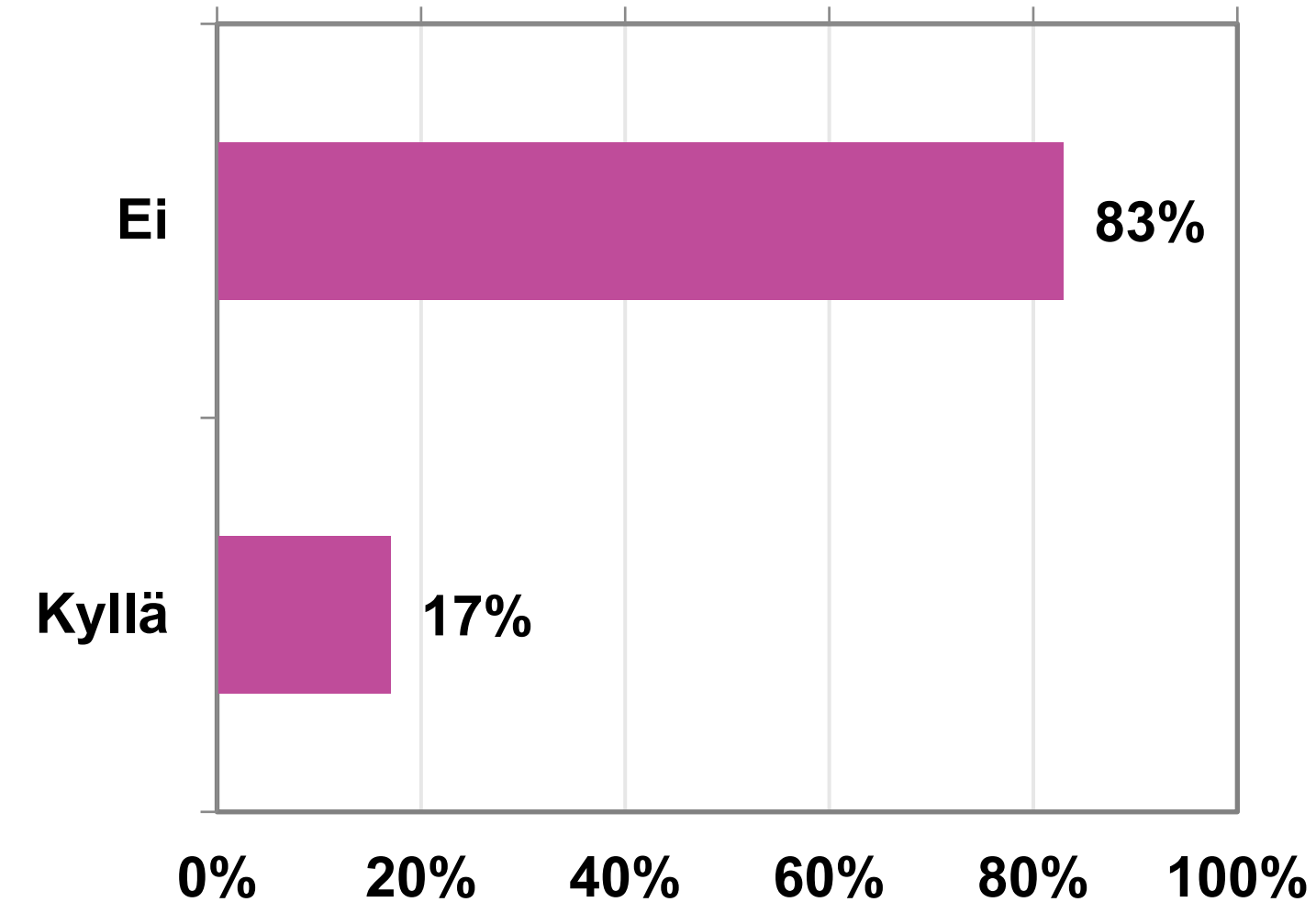
“Lasten kanssa yhteinen tekeminen.”

“Työ, pääsee karkuun kodin asioita ja miettimään muuta.”

”

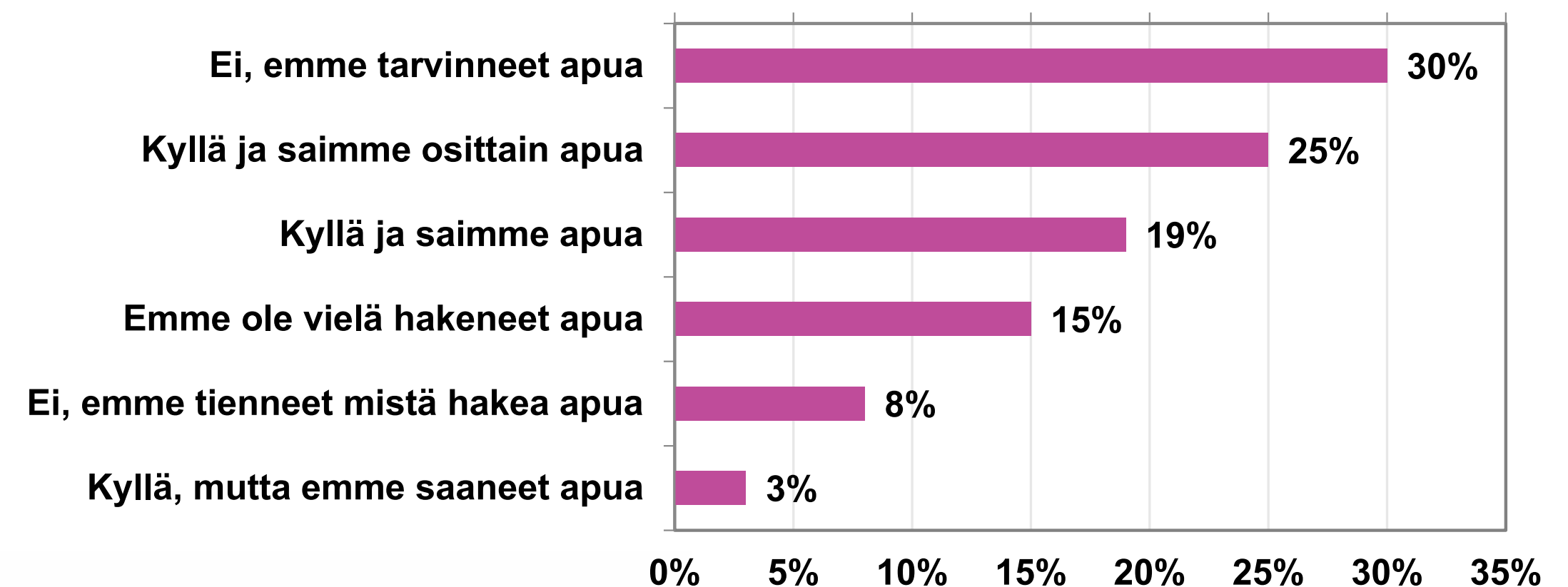
Onko perheesi kohdannut riippuvuuksiin liittyviä haasteita?

Riippuvuuksia voi olla esim. päihderiippuvuus, peliriippuvuus, someriippuvuus. n=723

Jos vastasit kyllä, haitteko apua tilanteeseen?

(Kyllä vastasi 124 henkilöä ja näistä 122 vastasi tähän kysymykseen.)

Turvallisen arjen tukeminen

Koetaanko koti ja lähiympäristö turvallisina lapsille?

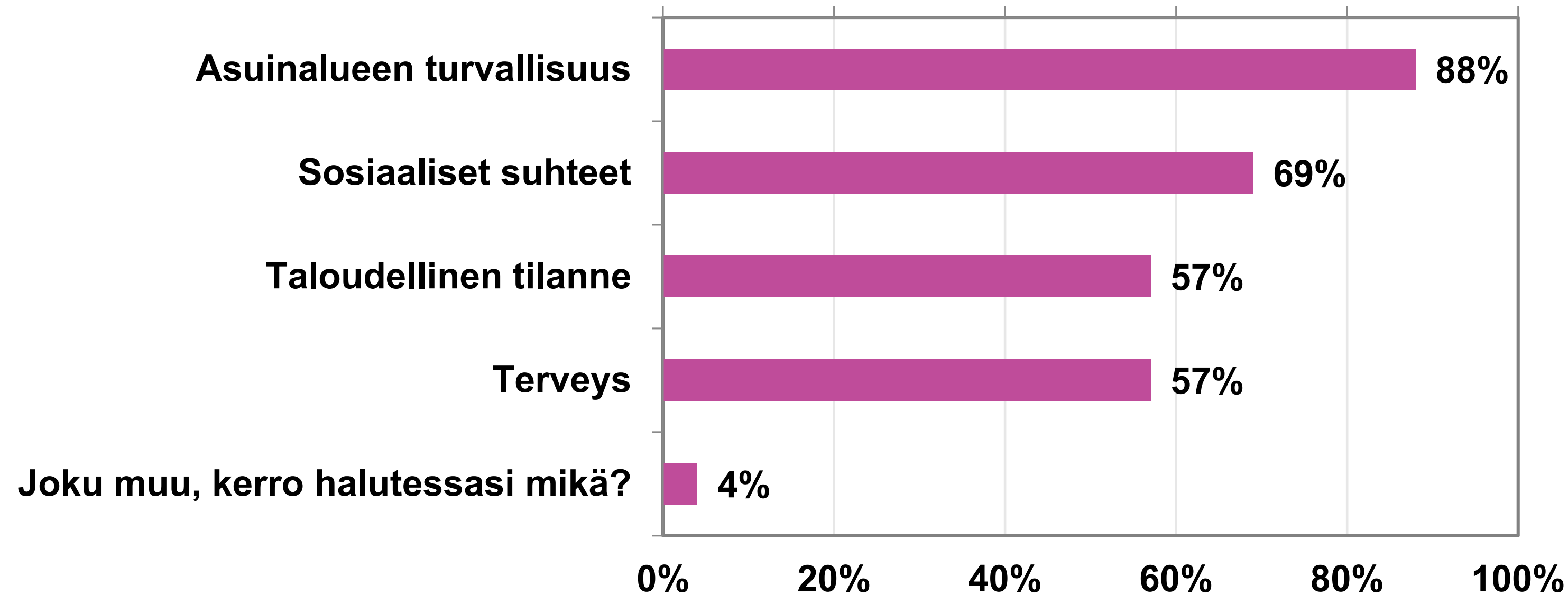
n=723

	n	Pros.
Kyllä, sekä koti että lähiympäristö ovat turvallisia lapselleni	678	94%
Koti on turvallinen, lähiympäristö ei	44	6%
Lähiympäristö on turvallinen, koti ei		0%
Kumpikaan ei ole turvallisia lapselleni	1	<1%

- Yksi vastaaja koki, että koti ei ole turvallinen lapselle.

Mitkä tekijät vaikuttavat myönteisesti eniten perheen turvallisuuden tunteeseen?

Vastaaja on voinut valita useamman vaihtoehdon. n=717

Joku muu –kohta (32 kpl), viisi yleisintä teemaa:

1. Perheen sisäinen vuorovaikutus ja ilmapiiri (6 mainintaa)
2. Läheiset ja kotiympäristö (6 mainintaa)
3. Koulutus ja palvelut (3 mainintaa)
4. Lapsen hyvinvointi (2 mainintaa)
5. Uskonto ja hengellisyys (2 mainintaa)

Joku muu –kohta koottu Copilotin avulla.

“

Avoimia vastauksia:

“Hoitopaikka ja koulu lähellä kotia myös syrjäseudulla.”

“Perheen sisäinen luottamus, rakkaus ja tuki.”

“Koti ja oma piha sekä läheiset.”

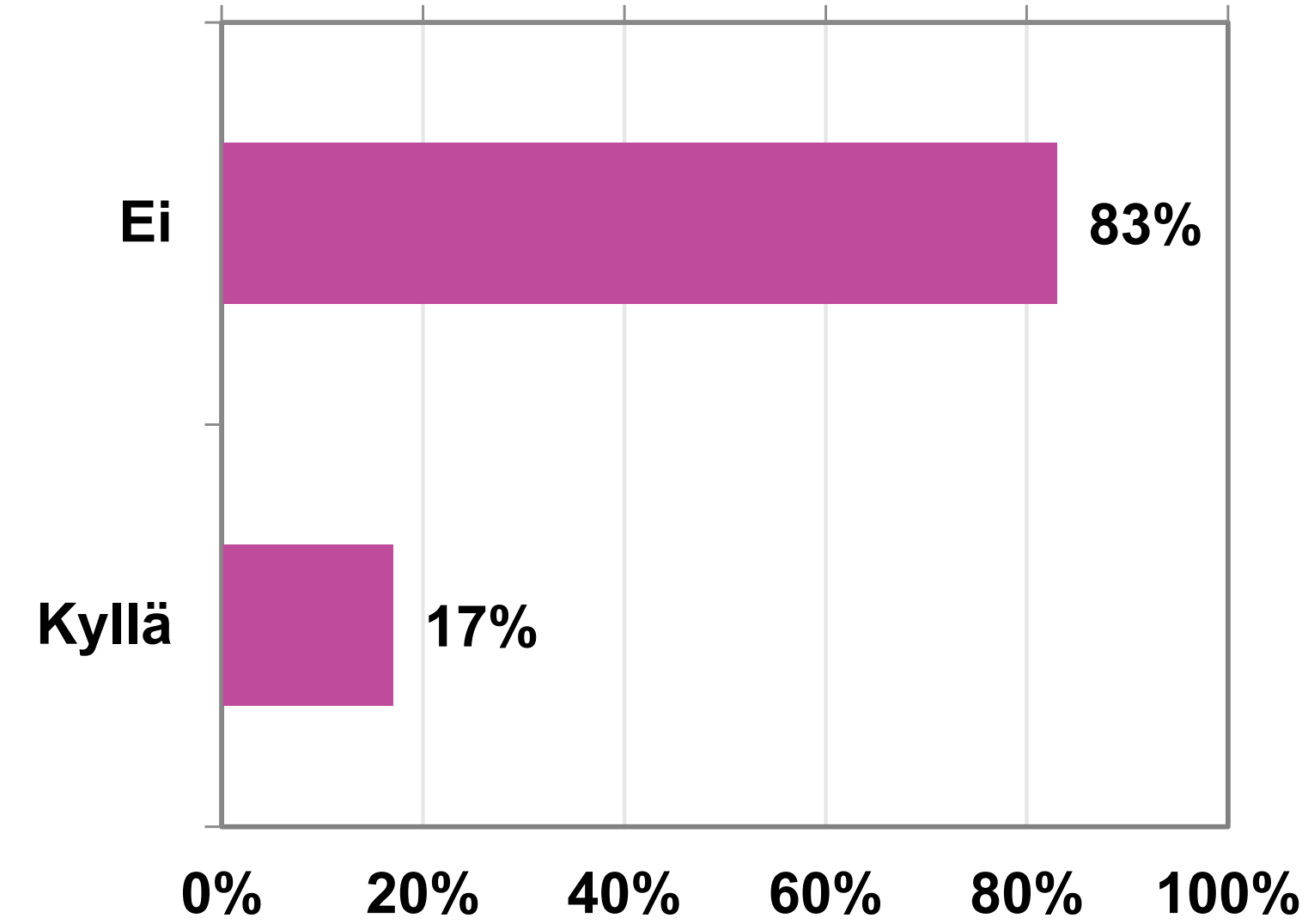
“Lapsen terveys ja hänen on hyvä olla.”

“Usko.”

”

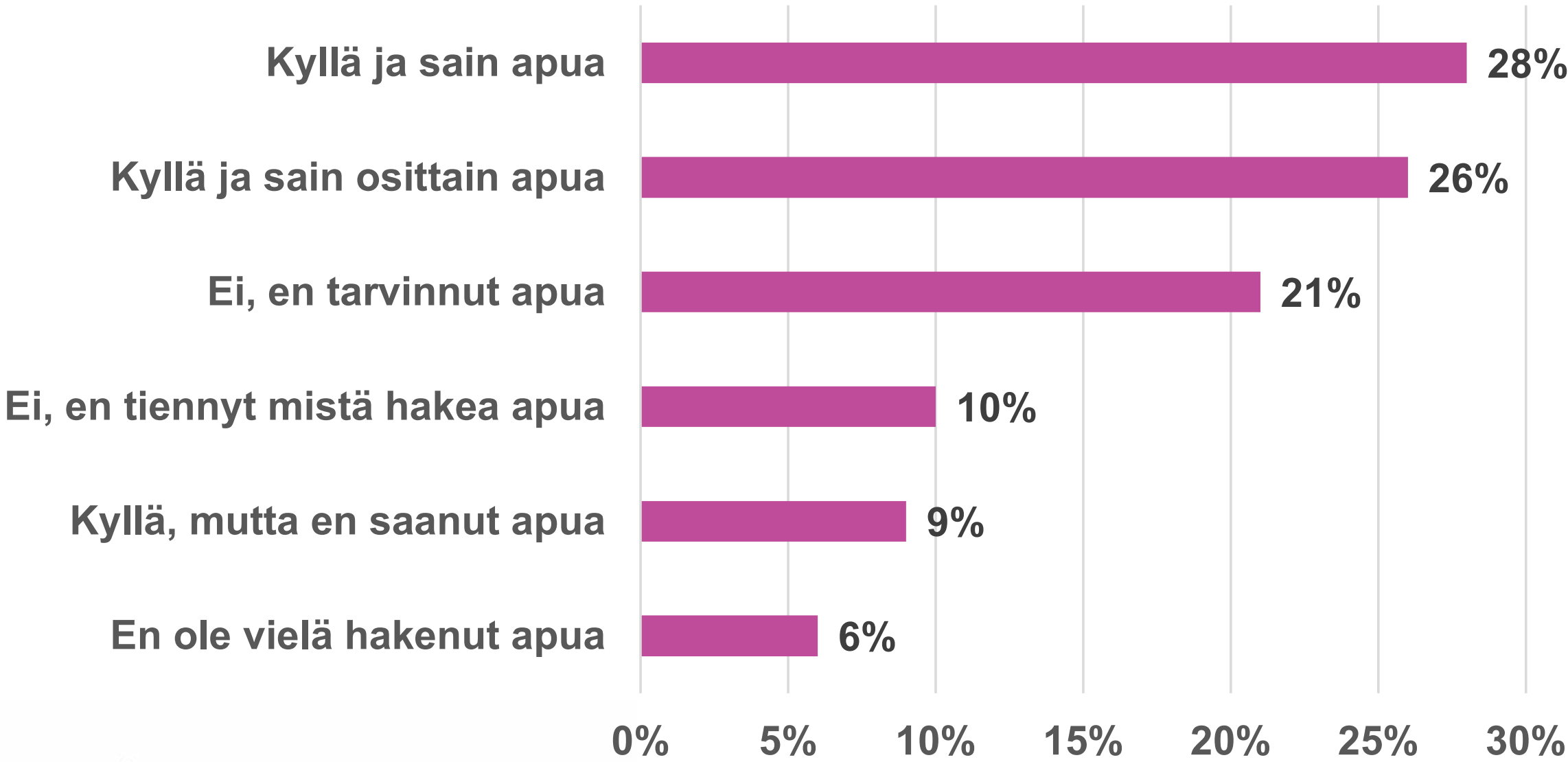
Oletko läheisissä ihmissuhteissasi kokenut tilannetta/tilanteita, jossa turvallisuutesi on ollut uhattuna?

n=718

Jos vastasit kyllä, haitteko apua tilanteeseen?

n=125

Hyvinvointia tukevien elintapojen ja toimintakyvyn edistäminen

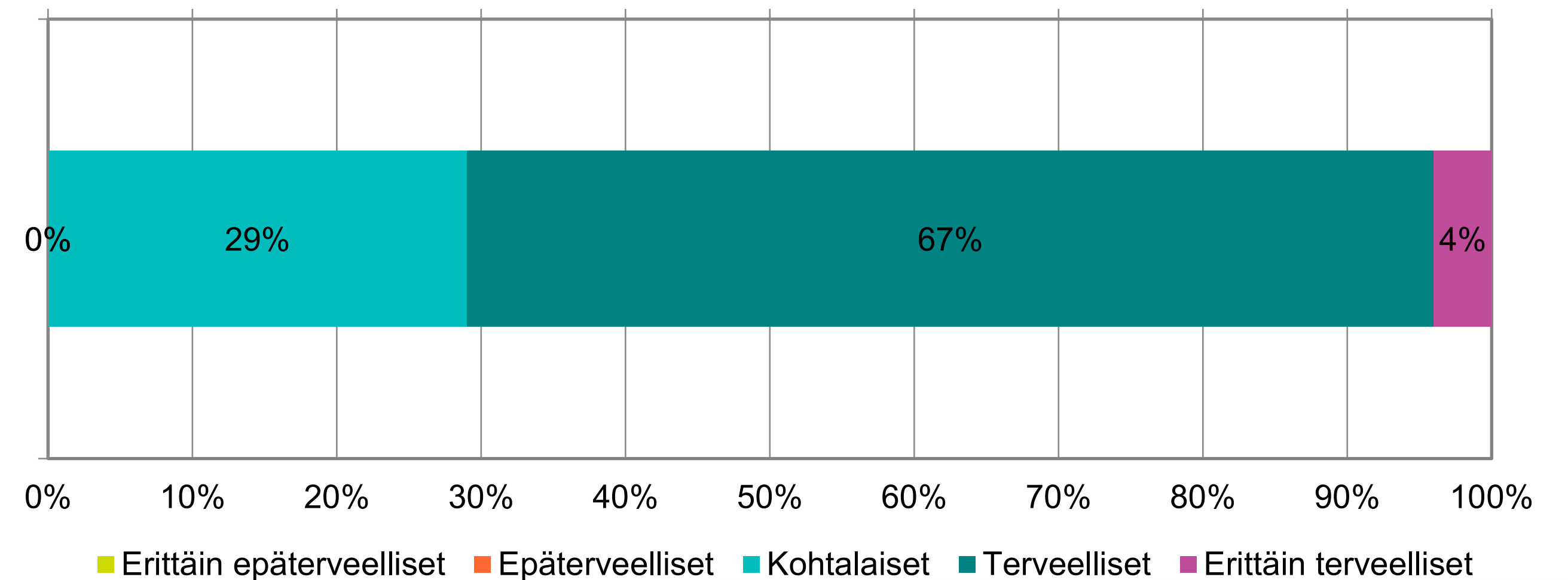
Saadaanko perheessä unta riittävästi ja palauttavasti?

n=721

	n	Pros.
Kyllä, pääasiassa kaikki perheenjäsenet	455	63%
Kyllä, lapset saavat, vanhemmat ei	235	33%
Ei juuri kukaan perheenjäsenistä	28	4%
Kyllä, vanhemmat saavat, lapset ei	3	<1%

Perheiden ruokailutottumukset

n=723

Miten perhe tukee lapsen liikkumista arjessa?

Vastaaja on voinut valita useamman vaihtoehdon. n=712

Joku muu –kohta (39kpl), viisi yleisintä teemaa:

1. Koulumatkat ja arkiliikunta (12 mainintaa)
2. Koulu ja päiväkotiympäristö (12 mainintaa)
3. Ulkoilu ja luonnossa liikkuminen (6 mainintaa)
4. Kaverit ja yhteinen tekeminen (3 mainintaa)
5. Kannustaminen ja mahdollistaminen (3 mainintaa)

Joku muu –kohta koottu Copilotin avulla.

“

Avoimia vastauksia:

“Autoa ei käytetä jatkuvasti, lapset pyöräilee kouluun.”

“Paljon ulkoilua. Liikkuminen tulee lapsilta itsestään siinä samalla.”

“Lapsi on liikuntapainotteisessa päiväkodissa.”

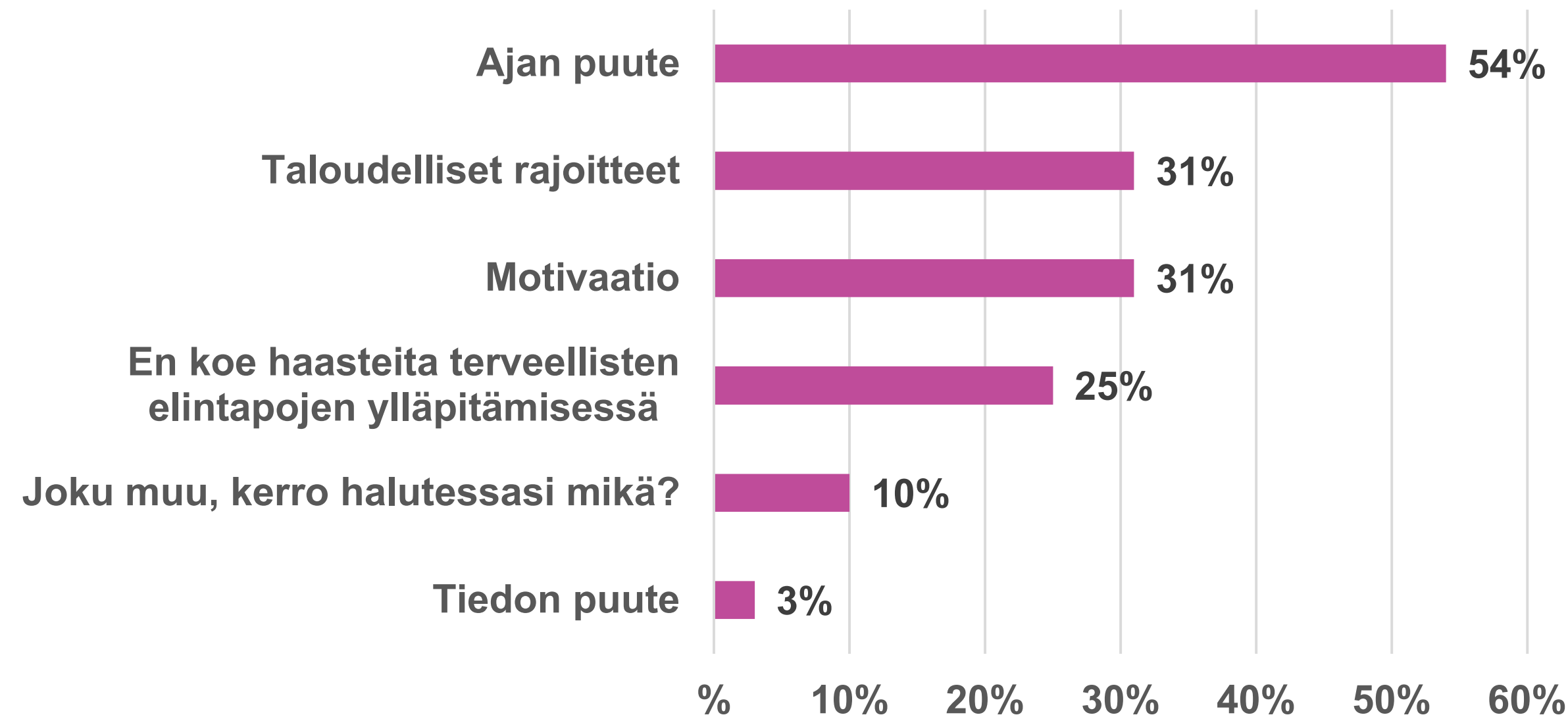
“Kannustaminen liikuntaan, taloudellinen panostus, kukaaminen harrastuksiin.”

“Koiran ulkoilutus, kavereiden kanssa liikkuminen.”

”

Mitkä ovat perheiden suurimmat haasteet terveellisten elintapojen ylläpitämisessä?

Vastaaja on voinut valita useamman vaihtoehdon. n=718

Joku muu –kohta (71kpl), viisi yleisintä teemaa:

1. Jaksaminen ja uupumus (16 mainintaa)
2. Harrastusmahdollisuudet ja sijainti (11 mainintaa)
3. Terveys ja sairaudet (10 mainintaa)
4. Ravitsemus ja ruokailutottumukset (5 mainintaa)
5. Taloudelliset haasteet ja tukiverkko (5 mainintaa)

Joku muu –kohta koottu Copilotin avulla.

“

Avoimia vastauksia:

“Vähäinen tarjonta perhelii-kunnalle, joka olisi oikeasti tehokasta sekä aikuiselle että lapselle.”

“Matkat harrastuksiin ja kulkeminen niihin.”

“En jaksa eikä jaksa isikään.”

“Oma jaksaminen kroonisten sairauksien kanssa.”

“Seurojen ja järjestöjen toi-minta on liian tavoitteellis-ta. Ei ole kevyemmän har-rastamisen ryhmiä lapsille.”

“Kaveripaine energijuomat ja herkut. Puhelin kourassa ei tule paljon liikuntaa va-paa-ajalla.”

”

Osallisuus

Osallisuuden kokemusta mitattiin osallisuusindikaattorilla

(engl. Experiences of Social Inclusion Scale ESIS)

Osallisuusindikaattorin 10 väittämää ovat:

1.

Tunnen, että päivittäiset tekemiseni ovat merkityksellisiä

2.

Saan myönteistä palautetta tekemisistäni.

3.

Kuulun itselleni tärkeään ryhmään tai yhteisöön.

4.

Olen tarpeellinen muille ihmisille.

5.

Pystyn vaikuttamaan oman elämäni kulkuun.

6.

Tunnen, että elämälläni on tarkoitus.

7.

Pystyn tavoittelemaan minulle tärkeitä asioita.

8.

Saan itse apua silloin, kun sitä todella tarvitsen.

9.

Koen, että minuun luoteta

10.

Pystyn vaikuttamaan joihinkin elinympäristöni asioihin.
- Osallisuusindikaattorin pistemäärä lasketaan väittämien pisteistä, jotta summapistemäärä on välillä 10 – 50, pistemäärä muunnetaan asteikolle 0 - 100. Suurempi pistemäärä tarkoittaa vahvempaa osallisuuden kokemusta.
 - Osallisuuden kokemus voidaan raportoida jatkuvana muut-
tuja tai käyttää katkaisukohteena 50 pistettä.
 - Alle 50 pistettä saavilla on erittäin heikko osallisuuden
kokemus.

Keskiarvo (skaala 0-100)	Alle 50 pistettä saaneiden osuus (erittäin huono osallisuuden kokemus)
66,4	14 %

Vastausvaihtoehdot:

1.

täysin eri mieltä
2.

jokseenkin eri mieltä
3.

ei samaa eikä eri mieltä
4.

jokseenkin samaa mieltä
5.

täysin samaa mieltä

Vertailu Sotkanetin tilastoihin vuosilta 2022 ja 2024

Terve Suomi -tutkimus (THL), kysely yli 20-vuotiaille. Vuoden 2022 tiedonkeruussa vastausaktiivisuus oli 20-64-vuotiailla 37 %, vuonna 2024 31,2 %

Voidaanko perhekyselyn tuloksia verrata Terve Suomi kyselyn tuloksiin?

Terve Suomi aineisto (2024) kyselytutkimuksen otos (n=61 600) poimittiin ositetulla satunnaisotannalla. Jokaisen hyvinvointialueen (22 kpl) osalta otoskoko oli 2 800 henkilöä/hyvinvointialue (20–74-vuotiaita 2 000/hyvinvointialue ja 75 vuotta täyttäneitä 800/hyvinvointialue).

Otantamenetelmällä vastataan sote-arvioinnin tarpeisiin saada tulokset jokaiselta hyvinvointialueelta ikäryhmittäin.

Vertailua voidaan tehdä, mutta kyselyyn vastanneet eivät ole sama joukko. Todennäköisesti kynns vastata Eloisan perhekyselyyn on matalampi kuin Terve Suomi- kyselyyn vastaamisen kynns.

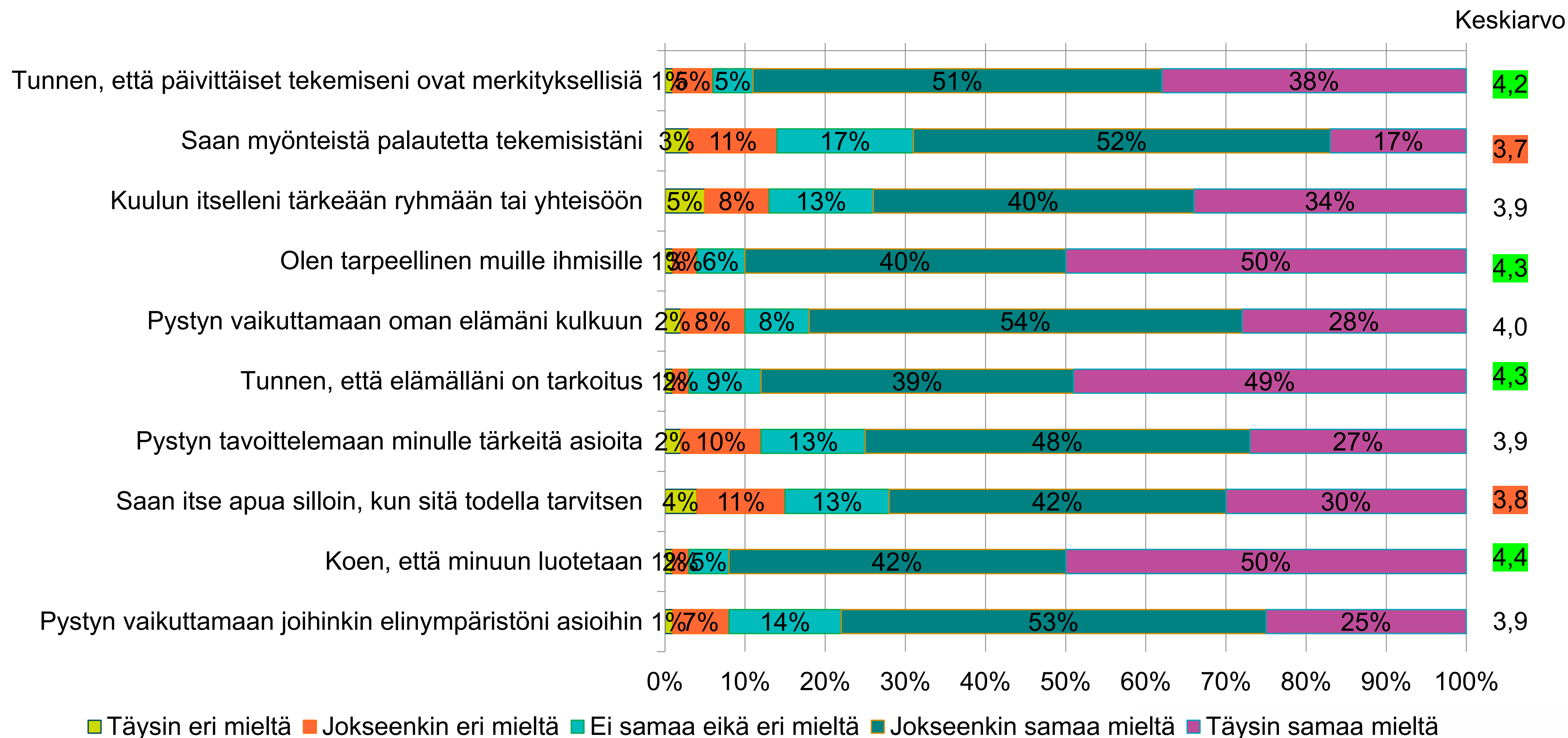
Erittäin heikko osallisuuden kokemus (%), 20-64 vuotiaat (ind:424)

	Terve Suomi 2022	Terve Suomi 2024	Perheiden kysely 2025
Koko maa	10	10,8	
Etelä-Savon hyvinvointialue	11,9	8,5	14,0
Keski-Suomen hyvinvointialue	10,4	8,9	
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue	12,2	12,4	
Pohjois-Savon hyvinvointialue	7,6	10,8	

Osallisuusvastausten jakauma

24

(Pakollinen kysymys)

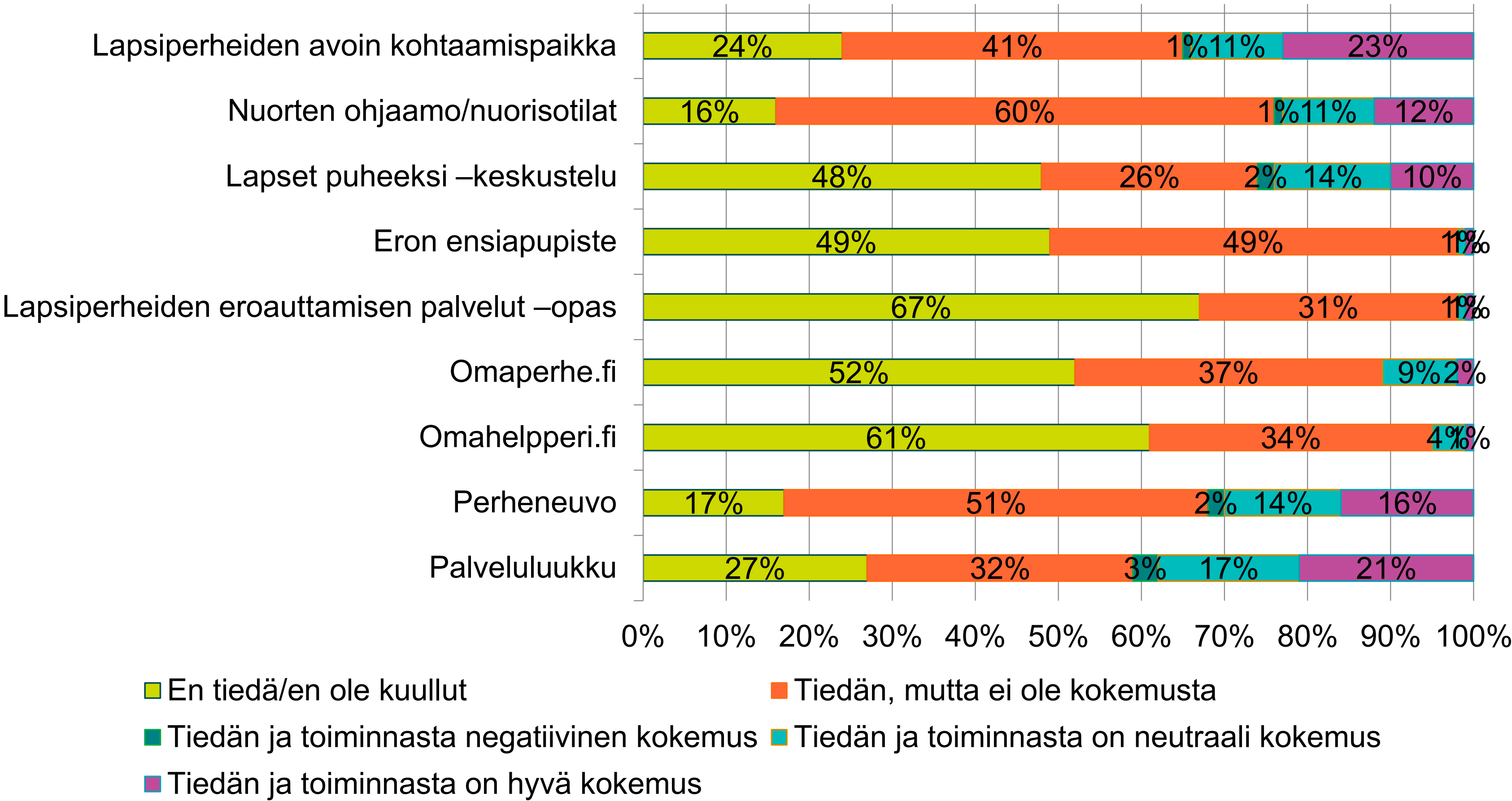

Toimintojen ja palvelujen tuttuus ja merkitys

Kuinka tuttuja ovat seuraavat toiminnot ja palvelut?

Tarvittaessa vastaaja on linkkien kautta löytänyt lisätietoja toiminnoista ja palveluista n=718

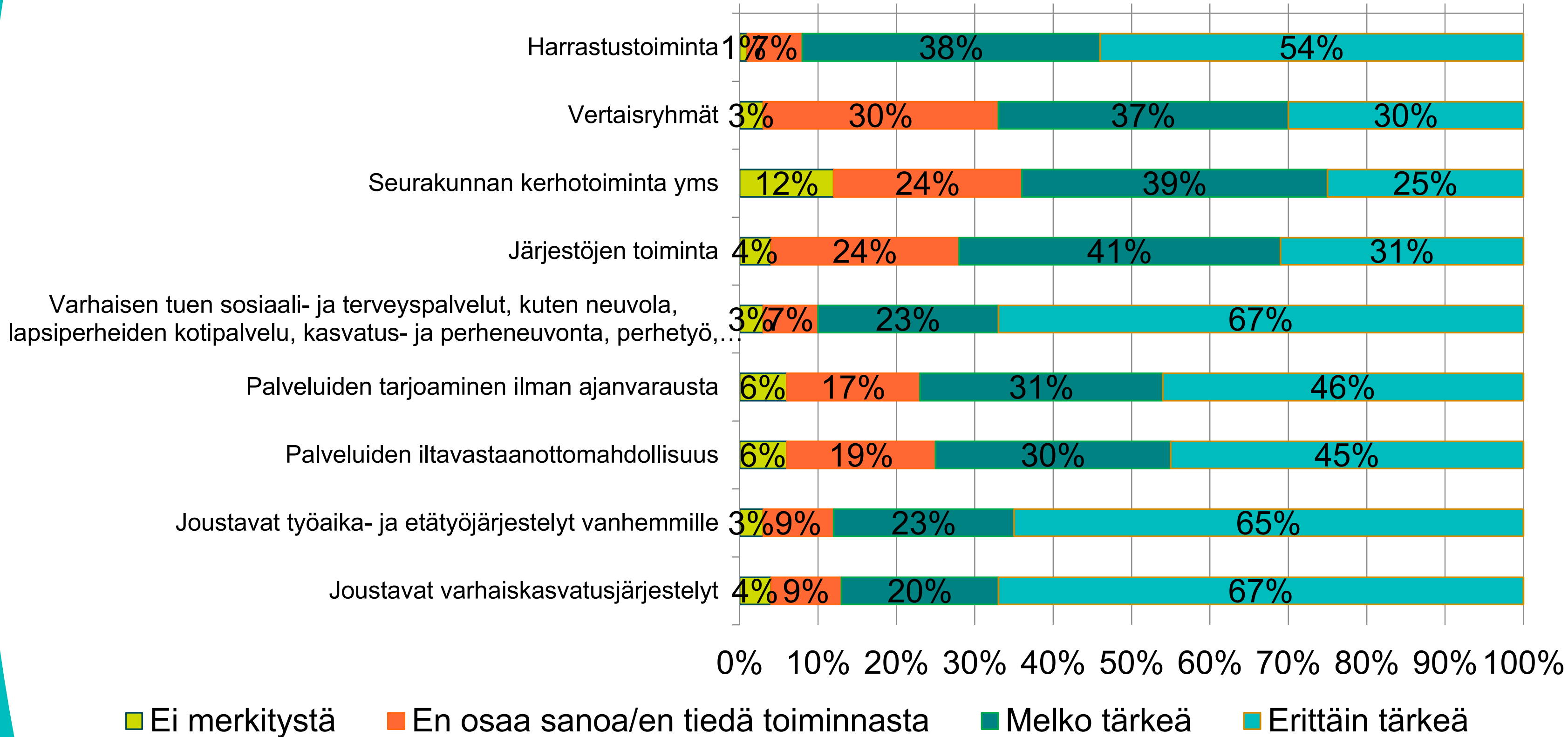
- Negatiivista kokemusta on vähiten.
- Yleisesti ottaen toimintojen ja palveluiden tietoisuudessa on parannettavaa, esim. yli puolet vastaajista ei ollut kuullut Omaperheestä tai Omahelpperistä.

	Olemme kuulleet, mutta ei kokemusta	Tiedän, mutta ei ole kokemusta
	2023	2025
Avoin kohtaamispaikka perheille	44%	41%
Nuorten ohjaamo	59%	60%
Lapset puheeksi – keskustelu	36%	26%
Perheneuvo	63%	51%

Vastausvaihtoja on muokattu, joten tulokset eivät ole täysin verrattavissa edellisiin vuosiin. Edellisissä kyselyissä vastausvaihtoehtoja oli kolme (Ihan uusi asia, Olemme kuulleet, mutta ei kokemusta, Olemme osallistuneet).

Toimintojen ja palveluiden merkitys perheiden hyvinvoinnin vahvistajina

Vastaaja on voinut vastata vaikka ei käyttäisi toimintoja tällä hetkellä. n=719

Erittäin tärkeää –vastanneiden osuus verrattuna aiempiin kyselyihin.

	Erittäin tärkeä			
	2020	2021	2023	2025
Seurakunnan kerho yms. toiminta	55%	48%	49%	25%
Järjestöjen toiminnat	58%	58%	56%	31%
Palveluiden tarjoaminen ilman ajanvarausta	49%	45%	52%	47%
Palveluiden iltavastaanotto-mahdollisuus	54%	51%	58%	45%
Joustavat työaika- ja etätyöjärjestelyt vanhemmille	67%	66%	70%	65%
Joustavat päivähoitojärjestelyt	79%	78%	79%	67%

Vastausvaihtoja on muokattu, joten tulokset eivät oletäysin verrattavissa edellisiin vuosiin.

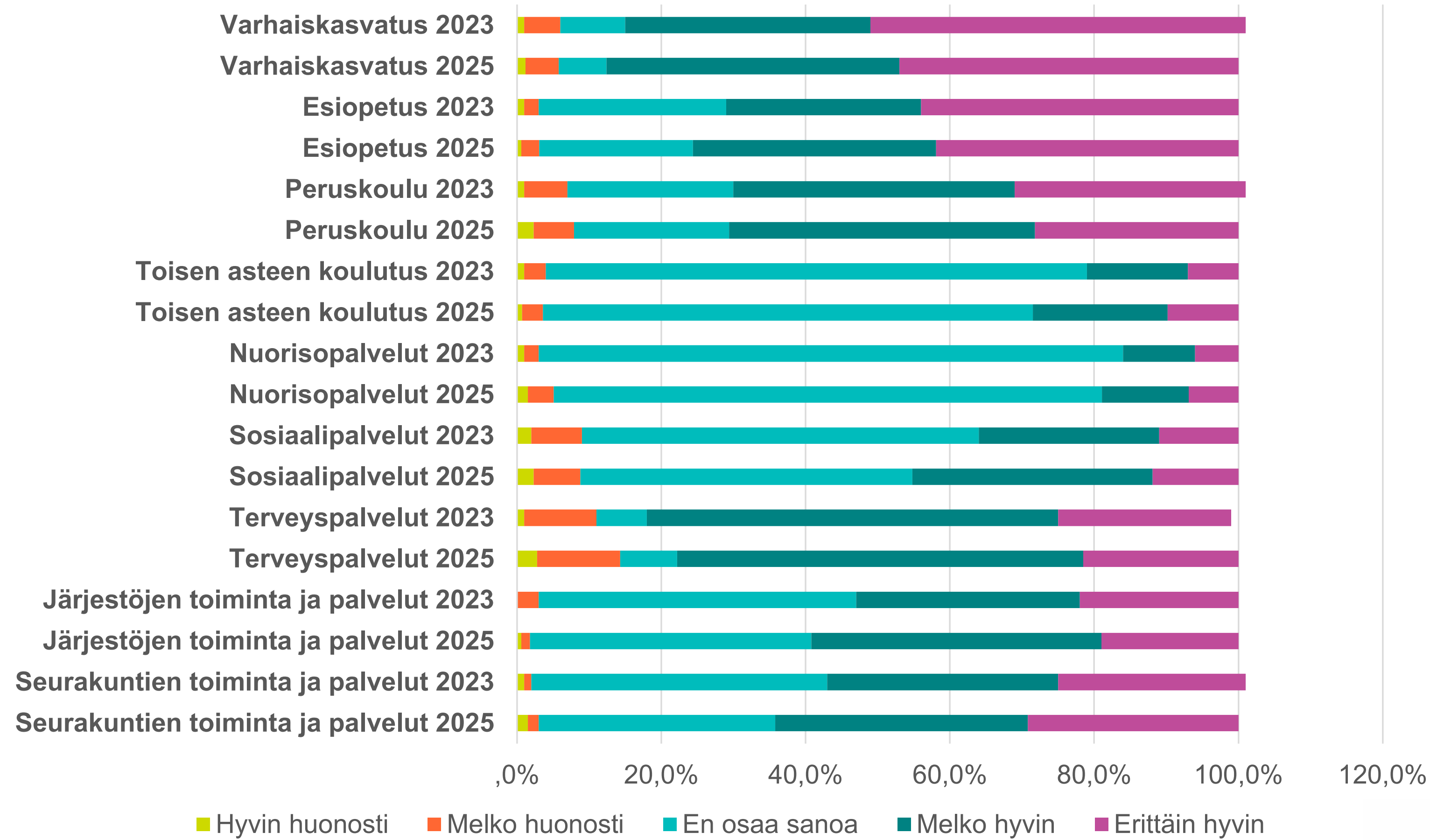
Tämän vuoden "erittäin tärkeä" –vastauksissa oli vertailtavien toimintojen ja palveluiden osalta kaikissa laskua verrattuna edellisiin vuosiin.

Aito kohtaaminen

Kuinka hyvin perheiden tarpeet ovat tulleet kuulluksi ja perheet ovat tulleet aidosti kohdatuksi seuraavissa palveluissa

Vastauksia on toivottu vain niihin palveluihin, joita vastaaja käyttää. N=716

- Terveyspalveluita lukuunottamatta kaikissa muissa palveluissa *en osaa sanoa* –vastanneiden määrä väheni verrattuna edelliseen kyselyyn.
- Kaikkien palveluiden osalta *melko hyvin* –vastanneiden määrä kasvoi.
- Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa eniten *erittäin hyvin* –vaihtoehdon vastanneita.

Esimerkkejä hyvästä kohtaamisesta

30

Sivu 1/2

Palvelu	2020 n=152	2021 n=268	2023 n=280	2025 n=231
Varhaiskasvatus ; varhaiskasvatus ja päivähoito (56), esiopetus (7) ja perhepäivähoitaja(4)	46	57	78	67
Seurakunta ; kerhot ja muu toiminta (35), diakoniatyö (1), pappi/kirkkoherra (3), rippikoulu (1), tukihenkilö (1)	13	37	46	41
Neuvola (33) ja ultraäänilääkäri (1)	31	32	31	34
Koulu ; Koulu (8), opettajat (11), erityisopettaja (1), opinto-ohjaus (1)	16	30	25	21
Avoin kohtaamispaikka yhteensä (21), joista nimettynä: Tikantanssi (6), Perheiden Hermannin (4), Koppa (2), MLL Perhekahvila (1)	2	16	21	21
Oppilashuolto : kouluterveydenhuolto/terveydenhoitaja (8), kuraattori (2), koulupsykologi (2)	16	21	14	12
Perhetyö (5) ja perheohjaus (3)	-	19	9	8

- Varhaiskasvatuksesta, seurakunnasta ja neuvolasta edelleen eniten mainintoja.
- Perhetyön voisi sisällyttää sosiaalipalveluihin, mutta jätetty omaksi vertailtavuuden takia.

Esimerkkejä hyvästä kohtaamisesta

Sivu 2/2

31

Palvelu	2025 n=231
Terveyspalvelut; terveyspalvelut/terveysasema/terveydenhuolto, perusterveydenhuolto, terveyskeskuspalvelut (6), ensiapu/ensihoito/päivystys (4), hoitaja (3), lääkärin vastaanotto/lääkäri (3), Eloisa (1), erityisen tuen palvelut (1), kuulokojeasia (1)	19
Sosiaalipalvelut; kasvatus- ja perheneuvonta (4), sosiaalipalvelut (3), lastenvalvoja (2), sosiaaliohjaaja/-ohjaus (2), sosiaalityöntekijä (2), perhekuntoutus (1), perheterapi (1), perheterapeutti (1), Perheneuvo (1), tukihenkilö (1),	18
Lapsiperheiden kotipalvelu	9
Lasten mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut; lasten psykiatria/psyk.poli (3), mielenterveysvastaanotto (3), päihdetyöntekijä (1), psykiatri (1)	9
Lasten ja nuorten kuntoutuspalvelut; puheterapeutti (4), toimintaterapeutti (3), kuntoutusohjaaja (1), ravitsemusterapeutti (1),	9
Lasten ja nuorten terveyspalvelut; Lasten ja nuorten palvelut MKS (1), Lasten terveyspalvelut (1), palveluluukku (1), lastenosasto (1), lastenlääkäri (1)	5
Harrastustoiminta (3) , järjestö (2)	5
Suun terveydenhuolto; hammashoitola/hammashoito/suuhygienisti	3
Nuorten palvelut; nuorisopalvelu (1),nuorisotila (1), nuorisotoiminta (1)	3
Ei tullut kuulluksi 7	7

- Lapsiperheiden kotipalvelu yksittäisenä palveluna saanut paljon mainintoja.
- Eloisan palvelut näkyvät tänä vuonna muita vuosia laajemmin.
- Terveyspalveluita ei ole jaettu perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon jaottelulla, koska tämä tieto ei aina käynyt vastauksissa ilmi.

Nostoja hyvästä kohtaamisesta

32

”Olimme juuri ultraäänitutkimuksessa, jossa kohtasimme saman lääkärin, joka hoiti perhettämme jo ensimmäisen raskauden aikana. Samoin neuvolan terveydenhoitaja on sama. **Jatkuvuus luo turvallisuuden tunnetta.** Lisäksi molemmat mainituista ammattihenkilöistä ovat ihanan **ammattitaitoisia, luotettavia ja aidosti meidät ihmisinä kohtaavia.**”

”Päiväkodissa neuvolan tekemä LENE. Sekä varhaiskasvattajat että neuvolan terveydenhoitaja antoivat kattavan analyysin lapsen terveydestä ja **tuntui hyvältä** muten paljon varhaiskasvattajat havainnoivat lapsen toimintaa ja luonnetta ja **osaavat ottaa erityistarpeet huomioon.**”

”Seurakunnan kerho oli **tärkeä vauva-ajan juttu.**”

”Lapsiperheiden kotipalvelusta. Aivan loistava henkilökuntaa, **kuuntelivat ja ottivat koko perheen huomioon.**”

”**Puheterapeutti käynti.** Tosin sinne oli vaikea päästä.”

”Varhaiskasvatuksessa **havaittiin uupumukseni ja otettiin asia puheeksi.** Minua kannustettiin ottamaan yhteyttä neuvolaan ja Perheneuvoon.”

”Vakassa rakentava ja hyvä palaute **auttanut vahvistamaan vanhemmuutta.**”

”Neuvolassa on osattu **kohdata hienosti** perhettä **elämän erilaisissa käännteissä** ja saatu **helposti apua** lapsen terveyteen liittyvissä asioissa.”

”Ensimmäinen sosiaalityöntekijä, joka on pysynyt paikallaan useamman vuoden. On taannut ammattitaitoisella toiminnallaan **perheelle kasvurauhan** ympäristön myllertäessä. **Tuttuus helpottaa.** Ei tarvitse vakuutella uutta työntekijää asioiden todellisesta tilasta. Kaikki energia on jäänyt lasten kanssa toimimiseen. Eli arki helpompaa ja toimiva, parempi mieli.”

”Varhaiskasvatuksessa työntekijä tuli lapsen tasolle (konkreettisesti) ottamaan lapsen vastaan päiväkotiin, **katsoi lasta silmiin ja toivotti hyvää huomenta.**”

”Seurakunnan kerhoissa aikanaan, pikkulapset ja vanhemmat **kohdattiin aidosti ja uskallettiin kysyä asioita puolin ja toisin.** Jos olisi ollut **ongelmia, ne olisi uskaltanut kertoa** kun niitä kerran kysyttiin.”

Perheiden tukeminen sekä palvelut

Millä asioilla tuettaisiin parhaiten perheiden arjen sujuvuutta elämäntilannemuutoksissa ja/tai kriiseissä

34

esimerkiksi ero, läheisen sairastuminen tai kuolema, väkivalta, riippuvuudet, muutto, lapsen koulun vaihtuminen?

n=283, sivu 1/2

Teema	Vastausten määrä	Esimerkkejä ehdotuksista
Lapsiperheiden erityispalvelut	61	Lapsiperheiden kotipalvelu, matalan kynnyksen lapsiperhepalvelut. Työntekijä, jonka kanssa voisi tai joka tekisi erilaiset hakemukset avuntarvitsijan puolesta/yhdessä tämän kanssa. Hyvillä jalkautuvilla palveluilla lapsiperheisiin. Väkivaltatilanteessa turvakoti on hyvä. Keskusteluapua saatavilla helposti ja nopeasti. Tiedonsiirto toimivaksi eri toimijoiden välillä.
Mielenterveys ja kriisiapu	56	Keskustelu- ja kriisiapua, matalan kynnyksen palvelut jonottamatta.
Taloudellinen tuki	38	Tarvittava taloudellinen tuki helpommin saataville. Asioiden hoito yhdellä yhteydenotolla.
Sosiaalityö ja palveluohjaus	31	Sosiaalipalvelujen esittely jo raskausaikana eikä vasta lapsen syntymän jälkeen. Apua ja neuvoa paperiasioissa, varsinkin läheisen kuollessa. Keskustelut ja tuki saman työntekijän kanssa, joka tapaisi ja tukisi ihmistä kriisin hetkellä ja kulkisi rinnalla. Voisi tiedustella, miten sujuu ja voiko olla avuksi.
Joustavat palvelut ja aikataulut	27	Joustava päivähoito, joustavuutta työnantajilta. Matalankynnyksen lastenhoitoapu. Oikeanlaisten palvelujen saatavuus heti tilanteen kriisiytyessä.
Perhe- ja parisuhdeneuvonta	22	Perheneuvolan työntekijät kuuntelisivat lasta ennen kuin tekevät päätöksiään. Oikeudellinen apu erotilanteissa. Lapsen tukeminen erotilanteissa. Asioiden järjestymisellä yhdellä yhteydenotolla. Kuuntele asiakasta. Asiakas yleensä osaa kertoa mikä parhaiten auttaa. Konkreettinen apu, kuten uupuneen yh:n kotipalvelu kerran viikossa.

Millä asioilla tuettaisiin parhaiten perheiden arjen sujuvuutta elämäntilannemuutoksissa ja/tai kriiseissä

esimerkiksi ero, läheisen sairastuminen tai kuolema, väkivalta, riippuvuudet, muutto, lapsen koulun vaihtuminen?

n=283, sivu 2/2

Teema	Vastausten määrä	Esimerkkejä ehdotuksista
Vertais- ja tukiryhmät	19	Vertaistuki, matalan kynnyksen apu. Vertaistuessa pienellä paikkakunnalla omat haasteet (omien asioiden leviämisen pelko) Vertaistukiryhmä perheille, jossa iso elämäntilannemuutos. Matalan kynnyksen helposti saavutettavat ohjaus/tukipalvelut, vertaistukiryhmät. Kotiapu, keskusteluapu, vertaistukiryhmät ja yksilöllisen tilanteen huomiointi.
Väkivallan ja riippuvuuksien ehkäisy	9	Jos perheessä on päihdeongelmainen niin hänen hoitoon pääseminen pitäisi olla yksinkertaisempaa. Turvakodit.
Asuminen ja muuttoapu	6	Konkreettinen apu (esim. ero-/muuttotilanteessa). Autettaisiin asunnon etsinnässä.
Muut vastaukset (ei selkeästi ryhmiteltävissä)	14	
	Yht. 283	

Vastaajien esimerkkejä sellaisesta palvelusta, johon on helppo saada yhteyttä ja asiointi on joustavaa n=247

Palvelu	2020 n205	2021 n277	2023 n344	2025 n247
Neuvola	74 (36%)	76 (27%)	97 (28%)	49 (20%)
Lasten ja nuorten Luukku, palveluluukku	-	23	36	37
OmaEloisa, ja muut Eloisan chatit				22
Koulu (erityisesi Wilma mainittu usein)	27	15	25	21
Varhaiskasvatus (myös Daisy mainittu usein)	20	20	30	17
Opiskelijaterveydenhuolto (esim. terveydenhoitaja, kuraattori)	51	46	39	14
Huono kokemus palveluista yleisesti, ei ole sujuvia palveluluja			8	12
Suunterveydenhuolto	14	10	14	11
Seurakunta	7	12	12	10
Perheneuvo			8	9
Digi/hoitajalääkäri	-	5	11	7
Lasten ja nuorten mielenterveysvastaanotto (5) ja lasten psykiatrian pkl (2)	-	-	7	7
Järjestöt, yhdistykset: Viola (3), MLL (1), 4H (1), yleisesti järjestöt 2	1	5	14	7
Avoin kohtaamispaikka Tikantanssi (3), Koppa (1), Hermannin (1)	-	-	7	5
Perhepalvelukeskus (ei enää toiminnassa, ei voida tietää, mitä palvelua tarkoitetaan)	-	11	7	4
Perhetyö	-	5	6	4
Kotipalvelu	-	4	5	4
Yksityiset sos.- ja terveysterveyst	1	6	4	4
Somaattinen erikoissairaanhoito: lasten pkl	-	7	6	3
Lapsiperheiden sosiaalityö	-	5	6	2
Päivystys			3	2
Nuorisotyö, -tilat ja -toiminta	6	6	6	1
Vammaispalvelut	-	-	3	1
Perusterveydenhuolto	10	18	4	0
Kunnan liikuntapalvelut	-	-	3	0
Lastenvalvoja			2	0
Kela	5	4	2	0
Työterveys	-	2	2	0

- Vuonna 2025 vastauksia tähän kysymykseen saatiin selkeästi vähemmän kuin aikaisempina vuosina!

Poimintoja kyselyyn osallistuneiden vastauksista

esimerkkejä sellaisesta palvelusta, johon on helppo saada yhteyttä ja asiointi on joustavaa saada yhteyttä ja asiointi on joustavaa n=247

“

“Kouluterveydenhoitajan tapaamiset. Yhteyttä saa aina helposti ja vastaanottoaikoja saa nopeasti sekä mahdollisiin jatkotutkimuksiin ohjataan sujuvasti.”

“Neuvola, helppo ottaa yhteys ja palvelu on luotettava.”

“Eloisan neuvola-chat ja perhepalveluiden chat. Vastaus tulee yleensä nopeasti. Palvelu on sujuvaa, joustavaa ja asiantuntevaa. Palveluun voi ottaa yhteyttä oman aikataulunsa mukaan (aukioloaikojen puitteissa) ja jonotusajan pystyy hyödyntämään muuhun (vrt. puhelinjonotuksessa hankalampaa, kun jonotusmusiikki on todella häiritsevä).”

“Perheneuvosta on meidän perheellä hyvä kokemus. Kriisitilanteessa avun saanti oli nopeaa, oikea-aikaista ja riittävää perheneuvon ohjauksen kautta. Oli ihanaa, kun ei tarvinnut etsiä monesta paikasta tietoa, vaan sai soittaa yhteen numeroon, josta apu järjestyi.”

“Lasten ja nuorten palveluluukku on hyvä. Siellä kuunnellaan ystävällisesti ja ohjataan eteenpäin.”

“Yhteys koulun opettajaan + kuraattoriin + terveydenhoitajaan tapahtuu joustavasti ja nopeasti Wilman kautta. Kiireellisissäkin asioissa viestiin reagoidaan nopeasti.”

”

Miten lasten, nuorten ja perheiden palveluita tulisi erityisesti parantaa?

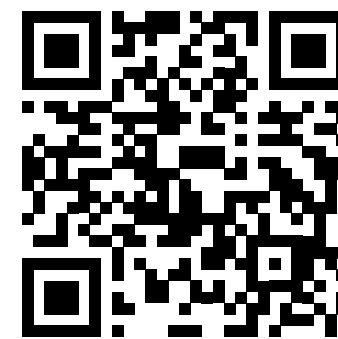
38

n=284

Aihealue	Kuvaus	Vastausten määrä
Saavutettavuus ja resurssit	Lisää henkilökuntaa, nopeampi hoitoonpääsy, palvelut myös pienille paikkakunnille	45
Mielenterveyspalvelut	Tarve nopeaan apuun, keskusteluapua, ennaltaehkäisy, ADHD- ja nepsy-tuki	40
Neuvola- ja terveyspalvelut	Pysyvät hoitajat, lisää käyntejä, palvelut iltaisin ja viikonloppuisin	35
Harrastusmahdollisuudet ja vapaa-aika	Edulliset/maksuttomat harrastukset, erityislapsille, maaseudulle, sisäleikkipaikat	30
Arjen tuki perheille	Kodinhoitoapu, lapsiparkki, tuki yksinhuoltajille, parisuhteen tukeminen	25
Koulu ja oppilashuolto	Kuraattorit, psykologit, oppilashuollon resurssit, koulukiusaamiseen puuttuminen	20
Tiedotus ja viestintä	Parempi tiedottaminen palveluista, sosiaalinen media, päiväkotien kautta viestintä	15
Yhteisöllisyys ja osallistaminen	Perheiden kuuleminen, yhteiset tapahtumat, vertaistuki	10
Tekoälyn ryhmittelemien vastausten määrä		220

Miten lapsiperheiden hyvinvointiin voisi vaikuttaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa? n= 272, ehdotusten määrä 280

Ryhmä	Ehdotusten määrä	Esimerkkiehdotuksia
Neuvolan roolin vahvistaminen	45	• neuvolakäyntien lisääminen • sama hoitaja koko prosessin ajan • vanhempien jaksamisen huomiointi • neuvolan moniammatillisuus
Matalan kynnyksen palvelut	40	• lastenhoitoapu • kotipalvelu • keskusteluapu • pop-up-palvelut
Vanhempien tukeminen ja jaksaminen	35	• vertaistuki • vanhemmuusvalmennus • parisuhteen tukeminen • isien aktivointi
Tiedottaminen ja palveluiden näkyvyys	30	• tietoa neuvolassa, kouluissa, päiväkodeissa • somekanavat • ilmoitustaulut
Varhainen puuttuminen ja ennaltaehkäisy	30	• huolen vakavasti ottaminen • riskiperheiden tunnistaminen • varhaiskasvatuksen ja koulun rooli
Harrastusmahdollisuudet ja yhteisöllisyys	25	• ilmaiset tai edulliset harrastukset • yhteistä tekemistä perheille • vertaistukiryhmät
Taloudellinen tuki ja resurssit	20	• kuntalisä • maksuttomat palvelut • tukien parempi saatavuus
Moniammatillinen yhteistyö	20	• sosiaalipalvelut, neuvola, varhaiskasvatus • perhetyöntekijät mukana neuvolassa • palveluohjaus
Vanhempien kuunteleminen ja kohtaaminen	20	• huolen kuuleminen • luottamuksellinen suhde • ei vähättelyä
Erityistilanteiden huomiointi	15	• erityislapsiperheet • erotilanteet • yksinhuoltajat

Lue lisää Etelä-Savon perhekeskustoiminnasta osoitteessa
www.etelasavonha.fi/perhekeskus

